

بیم و امیدهای گیشه هالیوود

تبعات نگران کننده‌از دست دادن روسیه و چین ابتکارات موفق کمپانی های بزرگ

۱۴

●دوشنبه ۱۲ دی ۱۴۰۹ ●جمادی الثانی ۱۴۴۴ ●سال سی و یکم ●شماره ۹۶۷۸۶

گل‌بهار و دخترانش از آلونک به آپارتمان رفتند

خیران خانواده‌ای را از آلونک نشینی نجات دادند

۱۵

همیشه یک کودک

بهترین بازی‌های گروهی، بازی‌هایی هستند که حرکت افراد بر هم تأثیر بگذارد

ردپای کار گروهی در بازی‌های کودکانه

در روزهایی که بازی‌های جام جهانی فوتبال در جریان

بود، برای هزارمین بار این سسؤال در ذهنم تداعی شد که چرا ما در ورزش‌های جمعی مثل فوتبال بسیار ضعیف‌تر از

ورزش‌های فردی مثل کشتی و وزنه‌برداری ظاهر می‌شویم. کودکی با این مشکل مواجهیم؛ هر کدام‌مان می‌توانیم به تنهایی مهره‌ای سازنده و کارآمد باشیم اما وقتی در گروه قرار می‌گیریم از هم‌سازی و هماهنگی با افراد دیگر و حرکت به‌سوی هدفی مشترک و البته پیدا کردن جایگاه مناسب در گروه عاجزیم. شاید بخش بزرگی از دلیل این موضوع، به دوران کودکی و نوعی که بارآمده‌ایم و آموزش دیده‌ایم برگرده؛ اینکه چقدر در کودکی‌هایمان کار و بازی گروهی کرده باشیم، چقدر جمع‌پذیری را تجربه کرده باشیم و چقدر راهبری و تابعیت در گروه را آموخته باشیم.

بازی‌های گروهی از عوامل رشد اجتماعی، شخصیتی، جسمی و ذهنی و عاطفی و رفتاری در کودکان هستند. کودکان در بازی‌های گروهی همکاری، رعایت حق دیگران و مهارت‌های اجتماعی را بهتر یاد می‌گیرند و می‌آموزند که هم به ایده‌های دیگران اهمیت دهند و تجربه‌های جدید داشته باشند و هم ایده‌های خود را در معرض نظر خواهی دیگر بچه‌ها قرار دهند و برای رسیدن به هدف با دیگر هم گروهی‌های خود متحد شوند. بازی گروهی با کودکان از همان یکی دو سالگی نقش مهمی در رشد اجتماعی، عاطفی، جسمی و ذهنی کودک دارد. با وجود این تا سن ۳ تا ۴ سالگی نباید انتظار داشت که بچه‌ها به سمت بازی‌های گروهی بروند اما بعد از این سن بیشتر به این بازی‌ها روی می‌آورند.

فریمه سادات ایجادری، روانشناس کودک، با بیان اینکه کودکان زیر ۳ سال عموماً بازی‌های مستقل از دیگر بچه‌ها را تجربه می‌کنند، می‌گوید: در این سن بچه‌ها بیشتر تنهایی و با اسباب‌بازی‌هایشان بازی می‌کنند. حتی ممکن است در کنار مادر بنشینند و باز هم تنهایی بازی کنند. در این سن مفهوم مشارکت و تعامل با هم‌سن و سال‌ها وجود ندارد چون کودک همه‌چیز را مال خودش می‌داند و به‌طور مستقیم و غیرمستقیم به کودک آموزش داد و این فرصت مناسبی است که نباید آن را از دست داد.

هم‌بازی‌شدن با کودک علاوه بر اینکه او را غرق لذت و شادی می‌کند و صمیمیت را افزایش می‌دهد، اعتماد به نفس و احساس ارزشمندی را در کودک تقویت می‌کند. علاوه بر آن، در ضمن بازی، بسیاری از اصول اخلاقی را می‌توان به‌طور مستقیم و غیرمستقیم به کودک آموزش داد و این فرصت مناسبی است که نباید آن را از دست داد. بنابراین می‌توان گفت که یکی از روش‌های پرورش شخصیت کودکان، مشارکت در بازی با آنهاست. مطالعه در زندگانی عملی پیامبر اسلام(ص) و امامان معصوم(ع) نیز نشان می‌دهد که آنها توجه خاصی به هم‌بازی‌شدن با کودکان داشتند و آن را وسیله مناسبی برای پرورش شخصیت آنها می‌دانستند.

ایجادری با اشاره به اینکه بعد از ۳ سالگی کودکان کم‌کم وارد تعامل با هم‌سن و سال‌های خودشان می‌شوند، می‌گوید: این مسئله تا سن ۸ و ۹ سالگی ادامه دارد. دوباره در سن دبستان بازی‌های گروهی ختم به بازی‌های دوفرد و بازی با دوست صمیمی می‌شود.

به عقیده این روانشناس کودک، بازی‌های گروهی، بازی‌هایی هستند که هم‌بازی

پایین‌تر مثلا یک تا ۳ سالگی با بچه، بازی شود و

در این بازی‌ها تعامل بین مادر و کودک برقرار شود، طبیعتاً توانایی مشارکت و تعامل در کودکی بیشتر می‌شود. همچنین هر قدر گروه هم‌سال در اطراف کودک بیشتر باشد – خواهر، برادر، فرزندان اقوام و یا دوستان مهد کودک – کودک یاد می‌گیرد تا تعامل با بیشتری با دیگران داشته باشد. با وجود این، تقویت رشد مغزی در کودکان را هم نباید نادیده گرفت تا از این طریق کودک بتواند خود را از مرکز جهان بودن جدا کرده و با دیگران به تعامل برسد.

به عقیده او، برخی کودکان تک‌فرزند به دلیل حمایت بیش از حد والدین، ترس از شکست دارند و به همین دلیل نمی‌توانند وارد بازی‌های گروهی شوند و تعامل آنها با هم‌سن و سال‌ها و اطرافیشان بسیار کم است. به همین دلیل است که گفته می‌شود هر قدر تعداد افراد هم‌سن در کنار بچه‌ها بیشتر باشد تعامل آنها با اطرافیان بیشتر می‌شود.

یک لقمه حواس جمع

زمانی که کودکان به سن بازی با دیگر هم‌سن‌وسال‌هایشان می‌رسند والدین چه وظایفی دارند؟ آیا باید همیشه مراقب آنها باشند یا کودکان را حین بازی به حال خود رها کنند؟ ایجادری می‌گوید: هنگامی که کودکان با هم‌سن و سال‌های خودشان در حال بازی کردن هستند والدین باید دورادور مراقب آنها باشند. این مسئله در خصوص کودکان کم‌سن و سال‌تر اهمیت بیشتری دارد؛ چرا که در این سن بچه‌ها

بیشتر با یکدیگر چالش پیدا می‌کنند. در زمانی که کودکان با یکدیگر چالشش پیدا می‌کنند چالش و مشکلی که پیش آمده کمک کنند، اما باید مراقب باشند تا از هیچ کدام از طرفین جانبداری نکنند. ایجادری درخصوص زمانی که کودک با والدین خود بازی می‌کند نیز می‌گوید: برخی مواقع بازی‌ها دارای قوانینی است که باید براساس آن بازی کرد؛ مثل بازی «روپولی». یک زمانی هم بازی آزاد است و طرفین بازی براساس سلیقه خودشان برای آن بازی قوانینی وضع می‌کنند که این قوانین قابل تغییر است. در بازی‌های قانون‌دار باید به مرور بچه را به این سمت هدایت کرد که همانند دیگران قوانین بازی را بپذیرد اما در عین حال والدین می‌توانند طوری بازی را هدایت کنند که کودک به‌دلیل بی‌تجربه‌بودن به بازی با والدین مدام بازنده نباشد. به گفته او، کودکان در سن عسسالگی به بعد راحت‌تر می‌توانند قوانین بازی را بپذیرند و زیر این سن باید قوانین بازی متناسب با سن کودک باشد تا کودک براساس توانمندی خود بتواند بازی را پیش ببرد. در عین حال نباید بازی چنان باشد که حس رقابت را در کودک بیدار کند و او توقع داشته باشد که باید همیشه برنده باشد و در صورت باخت، بازی را به هم بزند و نه چنان باشد که کودک، منفعل بازی کند و برد و باخت برایش اهمیتی نداشته باشد. بهترین حالت بازی کودک با والدین حالتی است که برد والد و کودک به‌صورت متناوبی

باشد تا کودک به حس «من می‌توانم» دست پیدا کند.

آسیب‌های بازی گروهی

بازی‌های گروهی اگر چه محاسن زیادی برای کودکان دارند اما در صورت بی‌توجهی می‌تواند معایبی هم داشته باشد. اگر نوع بازی و هم‌بازی‌ها متناسب با سن کودک نباشند این بازی نه تنها باعث رشد کودک نمی‌شود که آسیب‌زا هم خواهد بود. بازی‌های گروهی باید قابلیت مدیریت‌کردن و حل مسئله و تعامل با یکدیگر را داشته باشند. کودکان در این بازی‌ها باید با هم‌سن و سال‌های خود بازی کنند و در عین حال نباید حس نتوانستن داشته باشند و تصور کنند او همیشه قهرمان است و دیگران باید بازنده باشند. بهترین نوع بازی‌های گروهی، بازی‌هایی هستند که حرکت هر فرد روی حرکت فرد دیگر تأثیر بگذارد و در عین حال همچنان نیز داشته باشد. دنبال بازی (گرگم به هوا)، طناب بازی، لی‌لی، قایم‌باشک، صندلی بازی (البته نه به‌صورت رقابتی بلکه به‌صورت مشارکتی)، نقاشی‌های گروهی و ساخت کلاژ برخی بازی‌های تعاملی هستند.

مراقبت هنگام بازی

برخی بازی‌ها مثل کشتی گرفتن و یا تنگ‌بازی هستند که سطح همچنان کودک را بالا می‌برد. بهتر است این بازی‌ها برای کودکان زیر عسال انجام نشود؛ چرا که کودکان هنوز توانایی این را ندارند تا بین دنیای واقعی و دنیای بازی تفاوت نگردانند و مهارت‌های آنها در بازی‌های گروهی، تشخیص دهند. آنها تصور می‌کنند اگر در خانه می‌توانند بسا خواهر، برادر و یا پسر خاله خود کشتی بگیرند همین کار را هم در مهد کودک می‌توانند انجام دهند که می‌تواند آسیب‌زا باشد. با وجود این، کودکانی که از خردسالی وارد مهد کودک می‌شوند مستقل‌تر از کودکانی هستند که حضور در مهد کودک را تجربه نکرده‌اند و مهارت‌های آنها در بازی‌های گروهی، مهارت اجتماعی و دوست‌یابی، دست‌ورزی و حرکتی بهتر از دیگر همسالان‌شان است. با وجود، منکر نمی‌شویم که در مهد کودک ممکن است آسیب‌دهنده‌ها و دیگر هم‌سن‌های خود برخی کارها و الفاظ ناشایست را هم یاد بگیرند. ایجادری درخصوص بازی‌های کامپیوتری مثل PS4 و امثال این بازی‌ها نیز می‌گوید: این بازی‌ها را نمی‌توان جزو بازی‌های گروهی به‌حساب آورد؛ چرا که در این بازی‌ها شاهد تعامل دو فرد با یکدیگر نیستیم و تعامل غیرمستقیم است. در این بازی‌ها کودک دچار انباشت انرژی پیدا می‌کند و غیر از اینکه دچار فقر حرکتی می‌شوند ممکن است دچار تنش نیز بشوند. در عین حال توصیه می‌شود زمان استفاده از این بازی‌ها و بازی با گوشی تلفن همراه و... در روز، تنها ۴۵ دقیقه باشد.

مکت

بازی‌های گروهی، بازی‌هایی هستند که هم‌بازی کودک بیشتر از یک نفر باشد و بازی قوانین خاص خودش را داشته باشد. در این نوع بازی، اعضا با یکدیگر تعامل دارند و هر فرد نقش دیگری را تکمیل می‌کند و روی دیگران تأثیر می‌گذارد.

هنگامی که کودکان با هم‌سن و سال‌های خودشان در حال بازی کردن هستند والدین باید دورادور مراقب آنها باشند. این مسئله درخصوص کودکان کم‌سن و سال‌تر اهمیت بیشتری دارد؛ چرا که در این سن بچه‌ها بیشتر با یکدیگر چالش پیدا می‌کنند.

برخی مواقع بازی‌ها دارای قوانینی است که باید براساس آن بازی کرد. بعضی بازی‌ها هم آزاد هستند و طرفین باید براساس سلیقه خودشان برای آن بازی قوانینی وضع می‌کنند که این قوانین قابل تغییر است. در بازی‌های قانون‌دار باید به مرور بچه را به آن سمت هدایت کنند که همانند دیگران قوانین بازی را بپذیرد.

اگر نوع بازی و هم‌بازی‌ها متناسب با سن کودک نباشند این بازی نه تنها باعث رشد کودک نمی‌شود که آسیب‌زا هم خواهد بود. بازی‌های گروهی باید قابلیت مدیریت‌کردن و حل مسئله و تعامل با یکدیگر را داشته باشند.

بازی‌های کامپیوتری را نمی‌توان جزو بازی‌های گروهی به‌حساب آورد؛ چرا که در این بازی‌ها شاهد تعامل دو فرد با یکدیگر نیستیم و تعامل غیرمستقیم است. در این بازی‌ها کودک دچار انباشت انرژی پیدا می‌کند و غیر از اینکه دچار فقر حرکتی می‌شوند ممکن است دچار تنش نیز بشوند. در عین حال توصیه می‌شود زمان استفاده از این بازی‌ها و بازی با گوشی تلفن همراه و... در روز، تنها ۴۵ دقیقه باشد.

راهنما

بیابریم بازی

بازی‌های گروهی، بسببباز زباندن. چه آنها که از قدیم‌الایام در شهر و روستا، رایج بوده‌اند و چه آنها که تازه‌تر هستند و البته بازی‌هایی که اصلاح و به روز شده‌اند تا بتوانند در خدمت تقویت کارگروهی و مشارکت‌پذیری کودکان باشند. خیلی از بازی‌های گروهی هم خلق‌الساعه هستند و براساس خلاقیت مربی، والد و یا حتی خود کودکان شکل می‌گیرد. برای شروع بازی گروهی خیلی سختگیر نباشید؛ مهم‌ترین نکته‌ای که با بد به آنها توجه داشت مقایسه نکردن، رقابت نکردن و اهمیت دادن به همدلی و همیاری در بازی‌هاست. بیشتر اوقات شما به‌عنوان مربی، والد و مراقب کودکان، کافی است شروع‌کننده بازی باشید و بعد از دقایقی اداره بازی را به خود کودکان بسپارید و شما فقط ناظر و مشاهده‌گر باشید. خواهید دید بچه‌ها با فطرت پاک و ذهن زلال‌شان چطور شما را شگفت‌زده می‌کنند.

نقاشی با چشم بسته

بازی نقاشی با چشم بسته از بازی‌هایی است که هم برای تقویت حافظه و تخیلات کودک نتیجه‌بخش است و هم قدرت انتقال پیام را در کودکان تقویت می‌کند. این بازی برای حداقل ۲ نفر و بیشتر طراحی شده است. به این صورت که افراد پشت به پشت هم می‌نشینند چنان‌که نتوانند صورت هر را ببینند. حالا کاغذ و قلم در اختیار یکی از آنها قرار می‌گیرد و عکس یا اسم یک حیوان یا وسیله یا غذا و... در اختیار نفر بعدی. کسی که بر گره نام دستش است باید با توصیف‌هایی که از آن وسیله، حیوان، غذا یا... دارد کمک کند تا هم گروهی‌اش تصویر آن را بکشد؛ بدون اینکه نامی از آن برده شود.

صندلی بازی

حداقل تعداد نفرات در این بازی ۳ یا ۴ نفر است، در این بازی تمامی بازیکنان در یک گروه قرار می‌گیرند و یک داور برای خود انتخاب می‌کنند. داور تعداد بازیکنان را می‌شمارد و به تعداد یکی کمتر از آنها صندلی در وسط بازی می‌گذارد. حالا موسیقی آغاز می‌شود و یا داور شعری را می‌خواند. هر وقت شعر یا موسیقی قطع شد هر کسی که بتواند دوستی را همراه خود روی صندلی بنشانند برنده شده است. قدیم‌ترها این بازی به‌صورت رقابتی بود. یعنی اگر کسی جایی برای نشستن نمی‌یافت باید از بازی بیرون می‌رفت. به ایسن ترتیب بچه‌ها با هم رقابت می‌کردند تا دیگران را از میدان به‌در کنند. اما این روزها مشارکت به جای رقابت انتخاب شده است و هر کودک تلاش می‌کند دوستی را مهمان صندلی خود کند. تا جایی که همه تلاش می‌کنند روی یک صندلی بنشینند بی‌آنکه کسی از روی آن بیفتد. گذشت، پذیرش، حل مسئله و مشارکت، دستاوردهای این بازی جالب است.

طناب‌کشی

در این بازی کودکان به ۲ گروه مساوی تقسیم می‌شوند و روبه‌روی هم قرار می‌گیرند. ابزار لازم برای انجام این بازی یک رشته طناب بلند و یک گره در وسط آن است. به این صورت که وسط طناب را پیدا می‌کنیم و گره می‌زنیم و خطی روی زمین می‌کشیم. حالا افراد به دو گروه تقسیم می‌شوند چنان‌که از نظر وزن و توانایی و سن، هر دو گروه در وضعیت مساوی و مشابهی باشند. با صوت داور دو گروه تلاش می‌کنند تا طناب را به سمت خود بکشند و گره را از خط وسط به سمت خود بیاورند. هر گروهی که بتواند طناب را بیشتر به سمت خود بکشد برنده است. همکاری، به کار بردن تمام تلاش برای کار گروهی و شادی و نشاط و دستاوردهای این بازی بامزه است. خوب است گروه برنده برای بلند شدن گروه دیگر از روی زمین کمک کند تا حس همدلی هم در آنها تقویت شود.

نمایش بازی

یکی از داستان‌های را که زیاد برای بچه‌ها تعریف شده‌اید انتخاب کنید. به هر کدام از بچه‌ها یک نقش بدهید (می‌توانند خودشان نقش را انتخاب کنند اما اگر فکر می‌کنید اسباب دعوا می‌شود خودتان نقش‌ها را تقسیم کنید). از آنها بخواهید داستان را به‌صورت نمایش اجرای اجرا کنند. اصرار نکنید چندان به متن پایبند باشند. حتی می‌توانید از آنها بخواهید هر کس متن‌اش را فراموش کرد دیگران کمکش کنند. یا اینکه می‌توانید بپوشانید بدهید اگر دوست دارند خودشان داستانی طراحی کنند و بداهه دیالوگ بگویند. مثلاً اگر در داستان بزرز قندی به جای شخصیت‌های داستان بودند چه می‌کردند و چه می‌گفتند. خوب است زمانی را قبل ا اجرا در اختیار کودکان بگذارید تا با هم هماهنگ شوند و برای اجرایشان نقشه بکشند. تقسیم وظایف، پای‌بندی به جایگاه در کارگروهی، همیاری و البته خلاقیت از دستاوردهای این بازی است.

۲۰ سؤالی گروهی

کودکان را جمع کنید و یکی از آنها را انتخاب کرده‌از او بخواهید اتاق را ترک کند. حالا با مشورت بقیه یک موضوع را انتخاب کنید (مثلاً دوچرخه‌سواری یا یک وسیله یا یک حیوان یا هر چیز دیگر) حالا از کودک دعوت کنید‌به اتاق بر گردد و با حداقل ۲۰ سؤال از دوستانش به مورد سؤال پی ببرد. این بازی می‌تواند برعکس هم باشد. یعنی یکی از کودکان موضوعی را در نظر بگیرد و بقیه از او سؤال بپرسند. خلاقیت، کشف، همکاری و نشاط و دستاوردهای این بازی سرگرم‌کننده است. خوبی این بازی این است که نه به فضای خاصی نیاز دارد و نه به وسیله خاصی؛ در هر زمان و مکانی می‌توان با توجه به گروه سنی کودکان موضوعی را انتخاب و بازی را شروع کرد.

عکس: هشتپری احمدعلی زارل